

Atopik Dermatitli Hastalarda Total IgE Değerleri

Fulya İLHAN^{a,1}, Handan AKBULUT¹, Başak Kandi COŞKUN²

¹ Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Anabilim Dalı,

² Dermatoloji Anabilim Dalı, ELAZIĞ

ÖZET

Amaç: Atopik dermatit sıklıkla astma ve alerjik rinit ile sonuçlanan atopik gidişin ilk basamağıdır. Atopik dermatitle karakterize klinik fenotip; bozulmuş cilt bariyer fonksiyonu, çevresel etkenler, hassas genler ve immünolojik cevaplar arasındaki etkileşimin bir sonucudur. Atopik dermatitin patogenezinde Th2 lenfositler ve bunların sitokinleri ile immünglobulin IgE (IgE) ve eozinofiller büyük rol oynarlar. Bu çalışmada atopik dermatit tanısı alan 23 hastada total IgE değerleri araştırıldı ve sağlıklı kontrol ile karşılaştırıldı.

Gereç ve Yöntem: Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı'nda atopik dermatit tanısı konan ve yaşları 8-35 (ortalama 21.77±2.88) arasında olan 23 olgu ile, 18-32 yaşları arasında olan 23 sağlıklı gönüllüden 2ml venöz kan alındı. Santrifüj edilen kanların serumları ayrılarak çalışma gününe kadar -80 OC de derin dondurucuda bekletildi. Hasta ve kontrol serumlarından total IgE ölçümleri ELISA yöntemiyle yapıldı. Verilerin karşılaştırılması SPSS 11.0 programı kullanılarak Student's T testi ile yapıldı ve p<0.05 değerleri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular ve Sonuç: Atopik dermatitli hastaların total IgE değerleri 59.08±14.45 IU/mL (ortalama % ± SE), sağlıklı kontrol grubunun değerleri ise 29.04±4.97 IU/mL arasında idi. Bölgemizde atopik dermatit tanısı alan hastaların total IgE düzeylerinin kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu gözlenmiştir (p< 0.05). ©2005, Fırat Üniversitesi, Tıp Fakültesi

Anahtar kelimeler: Total IgE değerleri, atopik dermatit

ABSTRACT

Total IgE Levels in Atopic Dermatitis Patients

Objectives: Atopic dermatitis is the first step of atopic process resulting in asthma and allergic rhinitis. Clinical phenotype of atopic dermatitis is a result of interactions among broken skin barrier function, environmental effects, genetical tendency and immunological response. Th2 lymphocytes, their cytokines and especially IgE production and eosinophils have important roles on the pathogenesis of atopic dermatitis. In this study it was aimed to measure total IgE levels in 23 patients with atopic dermatitis and to compare with these results to healthy controls.

Materials and Methods: Twenty three patients with atopic dermatitis whose age ranging from 8 to 35 (mean ± SE 21.77±2.88) and 23 healthy volunteer whose age ranging from 18 to 32 (mean ± SE 25±3.22) were obtained in Dermatology Department of Fırat University Research Center. Blood samples were collected and separated serums stored in -80 OC until study. Total IgE levels were measured with ELISA. Statistical analysis was made by Student's T test using SPSS 11.0 and p<0.05 values were considered to be statistically significant.

Results: Total IgE levels were found 59.08±14.45 IU/mL (mean±SE) and 29.04±4.97 IU/mL in atopic dermatitis group and healthy volunteer group, respectively (değerlerin birimleri verilmeli). Total IgE levels in our region were found higher than controls (p< 0.05). ©2005, Fırat Üniversitesi, Tıp Fakültesi

Key words: Atopic dermatitis, total IgE

Atopik dermatit bebeklik ve çocukluk çağında insidansı artma gösteren, sık görülen kronik tekrarlayan bir hastalıktır. Dünyanın çeşitli yörelerinde çocukların % 10-15'ini etkilediği bildirilmektedir. Hastalığın son 40 yıl içinde prevalansı gittikçe artmaktadır (1-3). Bütün dünyada artan oranda görülmesinin nedeni tam olarak anlaşılamamıştır. Bununla birlikte çevresel bazı faktörler suçlanmaktadır. İrritanlar, yiyecekler, hava yoluyla gelen polen, çimen gibi allerjenler, ev tozu akarları, enfeksiyonlar ve stres atopik dermatiti alevlendirmektedir (1,4).

Atopik dermatitli hastalarda genellikle yüksek IgE seviyesi, kişisel ve ailesel atopi öyküsü bulunur. Tanı klinik bulguların değerlendirilmesi ile konur, tanı için spesifik bir test yoktur (1,2). Bu çalışmada amacımız bölgemize ait atopik der-

matitli hastalarda IgE düzeyinin saptanması ve daha sonraki çalışmalarda bu oranın referans olarak alınabilmesini sağlamaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM

Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı'nda atopik dermatit tanısı konan ve yaşları 8-35 (ortalama 21.77±2.88) arasında olan 23 olgu ile, 18-32 yaşları arasında olan 23 sağlıklı gönüllüden 2ml venöz kan alındı. Santrifüj edilen kanların serumları ayrılarak çalışma gününe kadar -80 OC de derin dondurucuda bekletildi. Hasta ve kontrol serumlarından total IgE ELISA (UC IgE AIA kit Eucardio Laboratory) yöntemiyle çalışıldı. Sonuçların karşılaştırılması SPSS 11.0 programında Student's T testi kullanılarak yapıldı. p<0.05 değerleri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

^a Yazışma Adresi: Dr. Fulya İlhan, Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Anabilim Dalı, 23119 ELAZIĞ

* Sunulduğu Kongre: XII. Ulusal Allerji ve Klinik İmmünoloji Kongresi

Tel: 0424 2370000

Fax: 0 424 238 68 39

e-mail: fulhan23@yahoo.com

BULGULAR

Çalışmaya alınan 23 hastanın yaş ortalaması 21.77 ± 2.88 , 23 sağlıklı gönüllünün yaş ortalaması ise 22.87 ± 2.02 olarak saptandı. Kişisel atopi hikayesi % 22 iken, ailesel atopi hikayesi % 36.1 oranında saptandı. Hastalığın başlama yaşının kişisel ve ailesel atopi hikayesi ile ilgisi bulunamadı. Hastaların hiçbirisi ilaç alerjisi hikayesi vermiyordu fakat % 7.4 oranında gıda alerjisi öyküsü alınmıştı. Atopik dermatitli hastaların total IgE değerleri 59.08 ± 14.45 (ortalama \pm SE), sağlıklı kontrol grubunun değerleri ise 29.04 ± 4.97 idi ($p < 0.05$). Veriler Tablo1'de sunulmuştur.

Tablo1.

	Hasta (ortalama \pm SE)	Kontrol (ortalama \pm SE)	p değeri
Total IgE değerleri IU/mL	59.08 \pm 14.45	29.04 \pm 4.97	p<0.05
Yaş	21.77 \pm 2.88	22.87 \pm 2.02	p>0.05

TARTIŞMA

Atopik dermatitli hastaların % 90'ından fazlasında deride *S.aureus* kolonizasyonunun gösterilmesi ve stafilokokkal süperantijenlere karşı spesifik IgE antikorlarının saptanması bu mikroorganizmanın süperantijen salarak T hücrelerini ve makrofajları aktive ettiğini düşündürmüştür (1,5,6). IgE üretiminin artması, atopik dermatitin önemli bulgularından biridir. IgE yüksekliği ile lezyonlar arasında belirli bir uyumun bulunup bulunmadığı tam olarak gösterilememiştir. Bazı çalışmalar atopik fenotipi ile serum IgE seviyesi arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir (7-9). Laske ve Niggemann (9)

çalışmalarında ekzemanın şiddeti ile IgE seviyesi arasındaki ilişkiyi araştırmışlar ve anlamlı ilişki saptamışlardır. Gıda sensitivitesi IgE ile paralellik göstermemiştir, fakat hastalığın SCORAD seviyesi aeroallergen sensitivitesi ile ilişkili bulunmuştur. Atopik aile öyküsü ile IgE seviyesi ise ilgisiz bulunmuştur (9). Bizim çalışmamızda atopik dermatit tanısı alan hastaların total IgE düzeylerinin kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu gözlenmiştir.

Plasebo kontrollü çalışmalar orta ve şiddetli tutulumlu atopik dermatitli çocuklarda gıda allerjenlerinin deri döküntülerini %30-40 oranında artırdığını göstermiştir. Üç yaşından sonra gıdaların etkisi azalmaktadır (4,6). Atopik dermatiti alevlendirdiği bildirilen gıdalar inek sütü, yumurta, soya, un, balık ve deniz ürünleri ve fıstıktır (4). Olgularımızda benzer gıdaların hastalığı alevlendirme öyküsü % 7.4 olarak saptanmıştır. Rottem ve arkadaşları (5) hastalarında aile öyküsünü % 41.3 oranında bildirmekteydiler, bizim hasta grubunda ise ailesel atopi öyküsü % 36.1 olarak bulundu.

Atopik dermatitin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde insidansı giderek artma gösteren ve hem çocuğu hem de ailenin yaşam kalitesini etkileyen kronik bir dermatit olması nedeni ile klinik tanı, takip ve tedavisinin dikkatle değerlendirilmesi gerekmektedir (10). Atopik dermatit tanısı klinik kriterlerin değerlendirilmesi ile konur, tanıyı doğrulayacak bir laboratuvar yöntemi bulunmamaktadır (10). Bu nedenle hastaların klinik özelliklerinin erken ve doğru değerlendirilmesi gerekmektedir. Bölgemize ait atopik dermatitli hastalarda IgE düzeyinin saptanması, daha sonraki çalışmalarda bu oranın referans olarak alınabilmesini sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

1. Leung DYM. Atopic dermatitis and the immune system: The role of superantigens and bacteria. *J Am Acad Dermatol* 2001; 45: 13-15.
2. Hanifin JM, Cooper KD, Ho VC et al Guidelines of care for atopic dermatitis. *J Am Acad Dermatol* 2004; 50: 391-404.
3. Ben-Gashir MA, Seed PT, Hay RJ. Predictors of atopic dermatitis severity over time. *J Am Acad Dermatol* 2004; 50: 349-56.
4. Nationale Eczema Society 2003. Diet and eczema in children. www.eczema.org/10/9/2004
5. Rottem M, Darawsha J, Zarfin J. Atopic dermatitis in infants and children in Israel: clinical presentation, allergies and outcome. *Isr Med Assoc J* 2004; 6: 209-12.
6. Leung DYM, Boguniewicz M, Howell MD, Nomura I, Hamid QA. New insights into atopic dermatitis. *J Clin Invest* 2004; 113: 651-657.
7. Wollenberg A, Wetzel S, Burgdorf WHC, Haas J. Viral infections in atopic dermatitis: pathogenic aspects and clinical management. *J Allergy Clin Immunol* 2003; 112: 667-674.
8. Leung DYM, Hanifin JM, Charlesworth EN et al. Disease management of atopic dermatitis: a practice parameter. *Ann Aller Asthma Immunol* 1997; 79: 197-209.
9. Laske N, Niggemann B. Does the severity of atopic dermatitis correlate with serum Ig E levels? *Pediatr Allergy Immunol* 2004; 15: 86-8.
10. Ben-Gashir MA, Sedd PT, Hy RJ. Quality of life and disease severity are correlated in children with atopic dermatitis. *Br J Dermatol* 2004; 150: 284-90.

Kabul Tarihi:09.03.2005